

■ Comunicat de premsa ■

Un desembre molt sec a gran part de Catalunya i molt càlid al Pirineu

- El mes de desembre s'ha de qualificar de càlid a gran part de Catalunya, particularment a les parts més elevades del país, molt càlid al Pirineu i normal a la conca de Tremp i puntualment a les terres de l'Ebre
- El desembre ha estat molt sec a gran part de Catalunya, a excepció de l'extrem nord-occidental i nord-oriental del país, mentre que a àmplies zones de la plana de Lleida ha estat sec

La meteorologia del desembre ha estat marcada per la presència d'un persistent anticicló que ha provocat un bloqueig de les pertorbacions i de les masses d'aire més fredes procedents d'altres latituds. D'aquesta manera, la temperatura elevada per l'època de l'any, la marcada inversió tèrmica, la boira a les valls i depressions interiors, i els discrets registres de precipitació, han estat les característiques principals del mes de desembre.

Els primers 10 dies de desembre van ser càlids, amb una temperatura màxima que es va enfilar per sobre dels 20 °C a molts punts del territori. Els rècords de temperatura màxima van ser:

- Cunit (el Garraf) va mesurar 21,8 °C de màxima el dia 4, la més alta en un mes de desembre dels seus 12 anys de dades (21,3 °C el 04/12/2006).
- Els 21,1 °C del dia 5 a Vila-rodona (Alt Camp) van superar els 20,6 °C del 5 de desembre de 2006 (13 anys de dades).
- Els 13,3 °C del dia 5 a Sasseuva (2.228 m, Val d'Aran) van igualar la màxima de l'1 de desembre de 2015 (17 anys de dades).

El mes de desembre no sol ser un mes amb una precipitació elevada, però climàticament al conjunt de Catalunya encara n'hi ha de més secs (juliol, gener, febrer i fins i tot març). Curiosament, però, aquest ja és el novè desembre consecutiu que ha plogut molt poc (com es pot veure al [mosaic de mapes de precipitació mensual i d'anomalia](#)). De fet, les dades dels últims 10 anys de les estacions de la XEMA deixen el desembre com el mes menys plujós de l'any. Dos episodis de precipitació van afectar Catalunya relacionats amb pertorbacions atlàntiques amb les acumulacions més importants a la meitat oest del país.

Precipitació els dies 13 i 14 de desembre

■ Comunicat de premsa ■

La situació sinòptica va estar marcada per la presència d'un solc en els nivells mitjans de la troposfera, amb aire fred en el seu centre, que va quedar deslligat del corrent general el dia 14 provocant un episodi de precipitació que va afectar gran part del país.

- Es van superar els 20 mm als tres extrems del país, destacant les següents quantitats de precipitació registrades a les estacions gestionades pel Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), la Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques (XEMA) i Xarxa d'Observadors Meteorològics (XOM): 60,3 mm al Lac Redon (2.247 m, la Val d'Aran); 49,0 mm a PN dels Ports (el Baix Ebre); i 44,6 mm a Cadaqués (Alt Empordà).
- Pel que fa al recull de gruixos de neu, els 20 cm es van superar extensament a les cotes més altes de l'Aran i extrem nord del Pallars Sobirà. Els gruixos de neu nova més destacats mesurats per les estacions gestionades per l'SMC van ser: 24 cm a Certascan (2.400 m), 18 cm a Sasseuva (2.228 m, la Val d'Aran) i a Bagergue (1.417 m, la Val d'Aran), 12 cm a Bonaigua (2.266 m, el Pallars Sobirà).

Precipitació el dia 16 de desembre

Un front va creuar Catalunya el dia 16 i va ploure apreciablement a la meitat nord de Catalunya, amb quantitats de precipitació de 5 a 15 mm al Pirineu i Prepirineu occidental.

- Les quantitats de precipitació més importants registrades a les estacions gestionades per l'SMC van ser: 19,1 mm al Port del Comte (2.316 m, el Solsonès); 16,7 mm a Certascan (2.400 m); i els 14,9 m a Espot (2.519 m, el Pallars Sobirà).
- La precipitació en forma de neu va afectar el Pirineu, especialment al vessant nord. Els gruixos de neu nova més destacats mesurats per les estacions gestionades per l'SMC van ser: 11 cm a Certascan (2.400 m); i 10 cm a Boí (2.535 m, l'Alta Ribagorça) i Bonaigua (2.266 m).

Desembre càlid a Catalunya

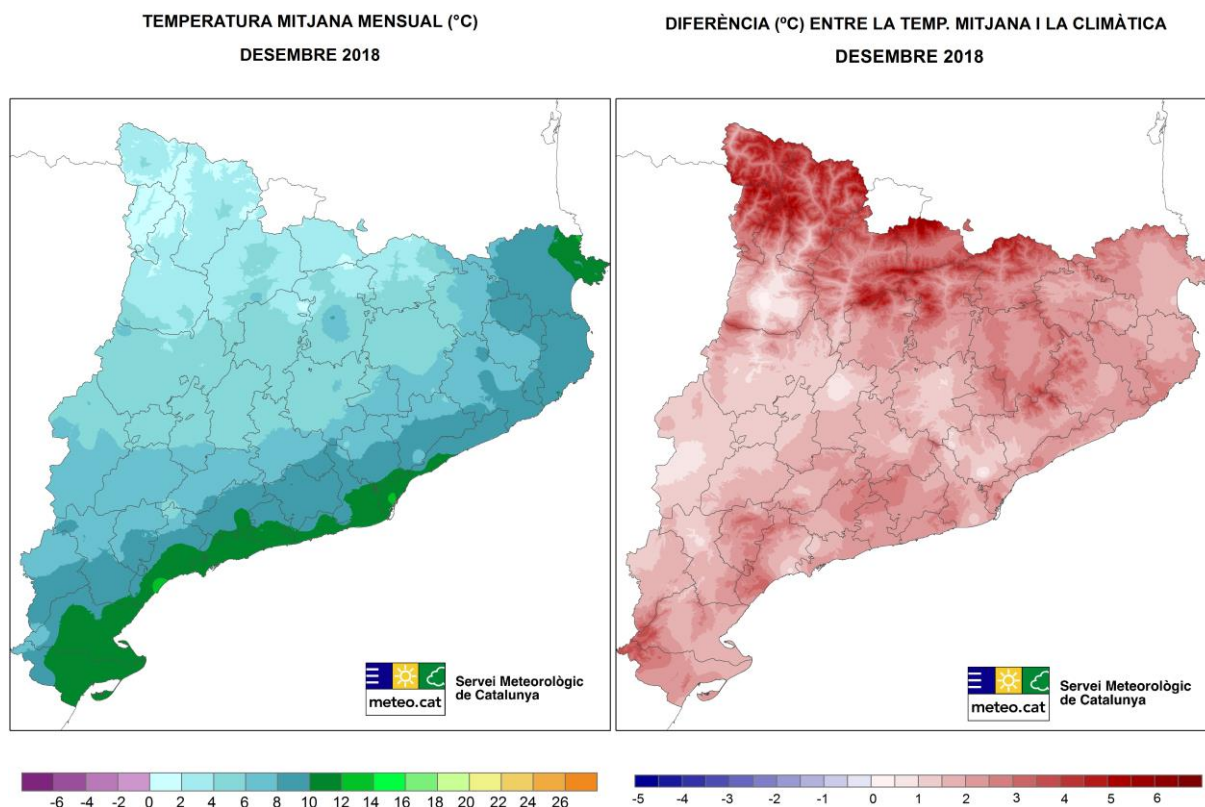
El mes de desembre s'ha de qualificar de càlid a gran part de Catalunya, particularment a les parts més elevades del país, i molt càlid al Pirineu. Molt puntualment ha estat normal a la conca de Tremp i terres de l'Ebre (figura 1).

Figura 1:

■ **Comunicat de premsa** ■

Mapes de temperatura mitjana del mes de desembre del 2018 i de diferència d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA, gestionada per l'SMC. No inclouen els valors de temperatura d'una estació concreta si no es disposa del 80% de totes les dades d'aquesta estació.

La distribució de l'anomalia de temperatura del mes de desembre ha estat conseqüència del potent anticicló que ha bloquejat qualsevol entrada d'aire més fred procedent d'altres latituds. Però potser el fet més important ha estat el gradient tèrmic observat entre les parts més enfonsades del país i les zones més enlairades com a resposta de la boira que es va formar a molts punts de la depressió Central, persistent i mantenint una temperatura freda.

La taula següent mostra els valors d'anomalia positiva (diferències de la temperatura mitjana mensual de desembre respecte de la mitjana climàtica mensual de desembre pel període de referència 1961-1990) que han estat iguals o superiors a +4,0 °C a la XEMA.

Nom de l'EMA	Comarca	Anomalia (°C)
--------------	---------	---------------

■ **Comunicat de premsa** ■

Malniu (2.230 m)	Cerdanya	+5,3
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	+5,1
el Port del Comte (2.316 m)	Solsonès	+4,8
Boí (2.535 m)	Alta Ribagorça	+4,8
Cadí Nord (2.143 m) - Prat d'Aguiló	Cerdanya	+4,6
Alinyà	Alt Urgell	+4,5
la Tosa d'Alp 2500	Cerdanya	+4,4
Sasseuva (2.228 m)	Val d'Aran	+4,3
Lac Redon (2.247 m)	Val d'Aran	+4,3
Certasca (2.400 m)	Pallars Sobirà	+4,3
Ulldeter (2.410 m)	Ripollès	+4,2
Puig Sesolles (1.668 m)	Vallès Oriental	+4,2
Montsec d'Ares (1.572 m)	Pallars Jussà	+4,1
Bonaigua (2.266 m)	Pallars Sobirà	+4,0
Salòria (2.451 m)	Pallars Sobirà	+4,0

Malgrat que les anomalies altes han estat molt importants a muntanya, el desembre de l'any 2015 va ser també plenament anticiclònic i amb una temperatura mitjana encara una mica més alta a cotes altes, amb [anomalies de temperatura històriques que van superar els +6 °C a diverses estacions d'alta muntanya](#).

El nombre de dies de glaçada ha estat clarament inferior al normal i a molts sectors del litoral i prelitoral no hi ha arribat a glaçar, així com en alguns punts situats a cotes mitjanes del Prepirineu. A Cervera (Segarra) no hi va glaçar fins el dia 30 al vespre, essent la primera glaçada de l'hivern més tardana en els seus 23 anys de dades.

Desembre molt sec a gran part de Catalunya

El desembre ha estat molt sec a gran part de Catalunya, a excepció de l'extrem nord-occidental i nord-oriental del país, mentre que a àmplies zones de la plana de Lleida ha estat sec (figura 2).

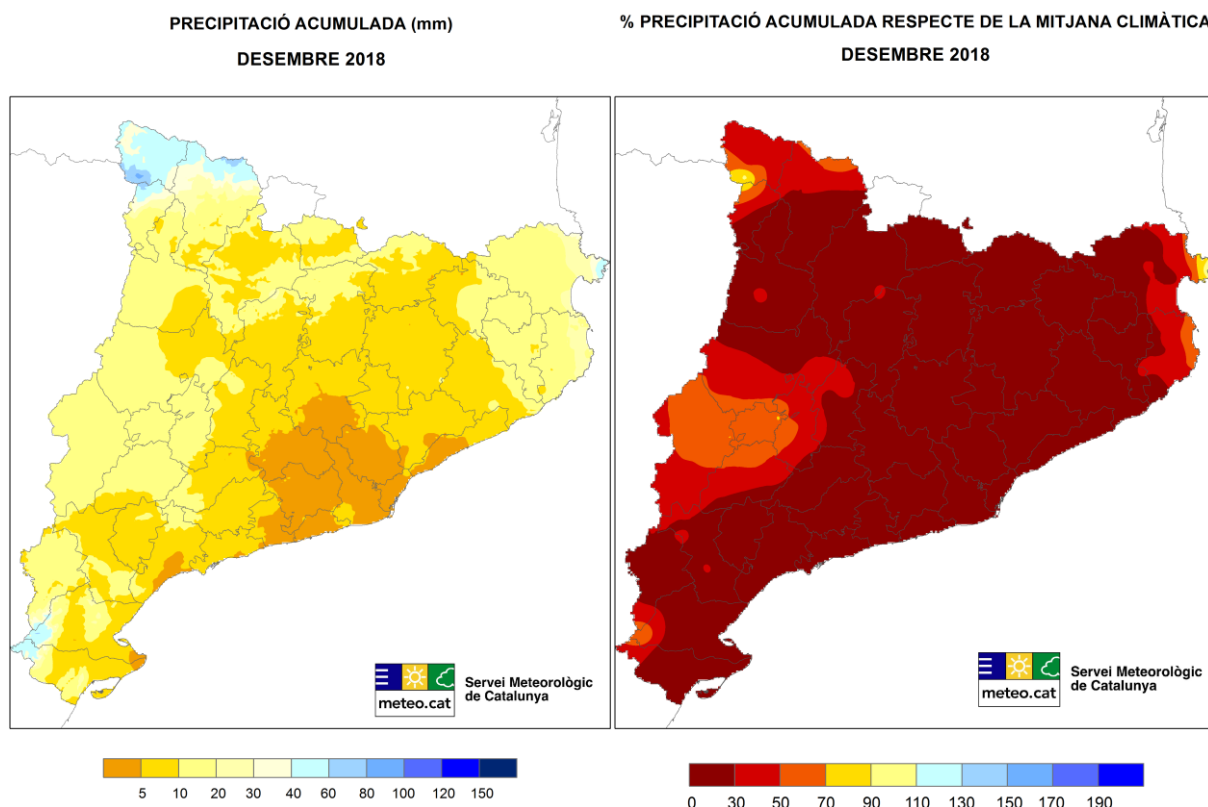
L'anomalia de precipitació s'ha de explicar per la presència d'un persistent anticicló que dominava la zona sud-occidental del continent europeu, actuant de bloqueig de les perturbacions tant de les d'origen atlàntic, com de les retrògrades procedents de l'interior del continent europeu, més probables en aquesta època de l'any.

Figura 2:

■ Comunicat de premsa ■

Mapes de precipitació acumulada durant el mes de desembre del 2018 i de percentatge d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA i la XOM, gestionades per l'SMC. No inclouen els valors de precipitació d'una estació concreta si no es disposa de les dades d'un episodi significatiu d'aquesta estació.

A la següent taula s'assenyalen les estacions de l'SMC en què la precipitació del mes de desembre ha superat els 30 mm.

Nom de l'estació	Comarca	PPT (mm)
Lac Redon (2.247 m)	Val d'Aran	83,8
Certascan (2.400 m)	Pallars Sobirà	61,9
PN dels Ports	Baix Ebre	51,0
Bagergue (XOM)	Val d'Aran	45,6
Sasseuva (2.228 m)	Val d'Aran	44,8
Vielha	Val d'Aran	37,1
Bonaigua (2.266 m)	Pallars Sobirà	31,4
Tavascan (XOM)	Pallars Sobirà	30,6

Irradiació solar determinada per la presència de boira

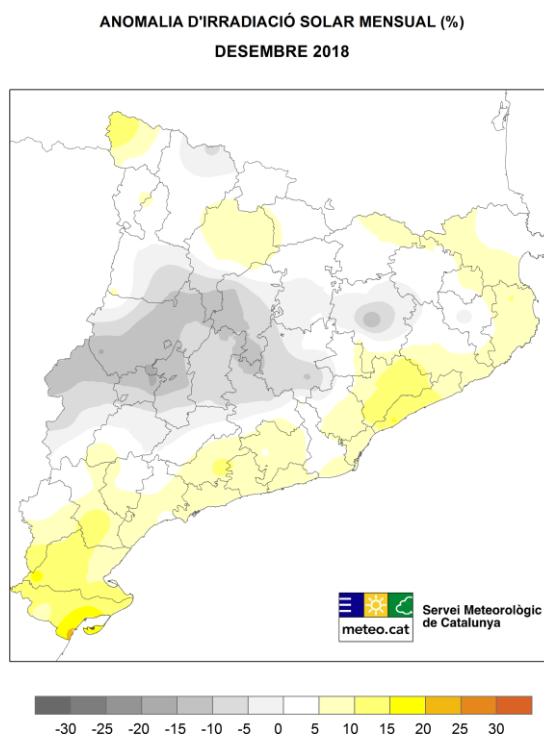

■ **Comunicat de premsa** ■

El desembre del 2018 s'ha caracteritzat per dos comportaments oposats. A les valls i depressions interiors de Catalunya el valor d'irradiació ha estat clarament per sota de la mitjana climàtica del mes de desembre. En canvi, els llocs no afectats per la boira han mesurat un valor proper a la mitjana climàtica, o fins i tot per sobre d'aquesta al litoral, prelitoral i les parts més elevades de les comarques de l'Alt Urgell, Ripollès i Val d'Aran.

Figura 3:
Mapa d'anomalia d'irradiació solar global del mes de desembre del 2018 respecte de la mitjana dels últims 10 anys

Mapes d'anomalia d'irradiació global elaborats amb les dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques). Les mitjanes contra les quals es comparen les dades del mes en curs s'han elaborat a partir de les dades de les estacions de la XEMA dels últims 10 anys (2008-2017).

Aquesta informació s'ampliarà a través de la publicació del butlletí mensual definitiu a partir del dia 15 del mes en curs. Totes aquestes informacions es publicaran a www.meteo.cat

2 de gener del 2019